

[Christmas Møller.]

staar, at Hjælpen efter nærværende Lovforslag skal være en Forøgelse af Arbejdsløshedshjælpen, saa er dette jo Udtryk for en ganske anden Betragtning end den, vi anlagde i Sommer. Jeg forstaaer saa udmærket godt, hvorfor den højtærede Socialminister maa gennemføre en saadan Bestemmelse, for ellers vilde en Lov, der allerede var vedtaget, ikke kunne benyttes saa stærkt som ønskeligt, og derved kunde Kommunerne faa en Fordel overfor Staten. Det forstaaer jeg selvfølgelig særdeles vel, men Forøgelsen af Arbejdsløshedsunderstøttelsen er jo dog noget meget afgørende.

Jeg maa videre sige, at naar Forslaget lægger Vægt paa et Budget, et saakaldt Normalbudget, et Aarsbudget paa 2 000 Kr., og regner paa Grundlag deraf, saa tror jeg, det maa siges, at der er overmaade mange Mennesker i det frie Erhvervsliv, store Klasser af dette Lands Befolkning, Landarbejderklassen, Husmandsklassen, ja, Gaardejerklassen i Dag — men med Hensyn til den kan man sige, at særlige Forhold paa visse Omraader gør sig gældende —, som har en Indtægt liggende i et helt andet Niveau end Indtægten 2 000 Kr. Det gælder for Tusinder af Mennesker, for alle Landarbejdernes Vedkommende, og vel ogsaa for alle Husmændene, den Dag i Dag.

Ogsaa vi har tænkt os at gøre en Bemærkning om, hvorvidt Hjælpen ikke kunde ydes gennem Naturalier, saaledes som det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen har bemærket. Det vedrører jo ikke meget direkte dette Lovforslag, fordi Lovforslaget kun drejer sig om Hjælp til Brændsel, Belysning, Beklædning og Boliger; men Problemet kan naturligvis rejses i sig selv, ogsaa under en Debat som denne, og jeg ønsker i Tilslutning til, hvad det ærede Medlem sagde, at give Udtryk for, om man ikke kunde prøve paa, om der var Mulighed for at finde Vej frem her. Jeg tror, man i overmaade store Kredse af Befolkningen gerne saa noget saadant.

Om Enkeltheder i Lovforslaget skal jeg yderligere gøre den Bemærkning, at vi har interesseret os for, at Socialministeren skal drage Omsorg for, at Kommunerne faar et passende Forskud paa den dem tilkommende Refusion. Det giver mig Anledning til at spørge Socialministeren, om han har draget Omsorg for, at Kommunerne har faaet en Andel i de Penge, som Kommunerne skal have allerede efter gældende Understøttelseslove; for det vil jo være overmaade nyttigt for mange Kom-

muner, hvis Likviditetsvanskeligheder utvivlsomt ikke er ringe, om Socialministeren kunde give Udtryk for, at man paa de Omraader, hvor der allerede skyldes Penge, havde stillet Beløb til Raadighed for Kommunerne. Den højtærede Minister kunde maaske give os Besked om, hvorledes man paa dette Omraade allerede er optraadt overfor Kommunerne, idet man vel har Lov til at haabe, at naar der her skulde gives passende Forskud, har Staten allerede paa den gældende Lovs Omraade vist sig overmaade kulant overfor Kommunerne.

Vi fra vor Side vil da naturligvis ikke blot ikke afvise en Forhandling, men vi erklærer os ogsaa villige til at drøfte selve Spørgsmaalet om Ydelsen af en Hjælp. Vi siger dog til Regeringen, at den maa forstaa, at i det Øjeblik, man skal medvirke til noget saadant, gøre det et halvt Aar efter, at vi i Enighed har vedtaget Arbejdsløshedslove, som jeg har nævnt, et halvt Aar efter, at man har sat Grænserne her, saa kan Regeringen ikke faa en saadan Medvirken, medmindre den paa det statsfinansielle og det kommunefinansielle Omraade klart fremlægger Planer for den høje Rigsdag om, hvorledes Regeringen mener, den kommende Tids Vanskeligheder skal klares, om de skal klares gennem Laan, om de skal klares gennem Skatter paa den ene eller den anden Maade, eller hvordan Regeringen ønsker det, og medmindre Regeringen giver den høje Rigsdag samlet Besked om, hvilke Foranstaltninger overfor Krisen i det hele taget den har at foreslaa os, først og fremmest hvilke Planer til Arbejders Iværksættelse, til Skabelse af de taalelige økonomiske Tilstande i Landet, som ene paa afgørende Maade kan bekæmpe Arbejdsløsheden.

Rager: Ved Behandlingen af dette Lovforslag falder den Bemærkning naturlig at gøre som den første, at Arbejders Igangsættelse maa være Nr. 1 og Understøttelse Nr. 2, og det hørte vi jo ogsaa praktisk talt fra alle Ordførerne, at dette er vort første og største Ønske. En Arbejdsløsheds Følger kan jo ikke alene imødegaaes ved Understøttelse; dens moralske Virkninger bliver ikke derved afhjulpet. Det er derfor med Interesse, jeg har set de Planer, der fra Regeringens Side har været fremme om Iværksættelse af Arbejde, og set, at der skal nedsættes en Kommission, der skal tage fat paa de Forslag, der er kommet fra den højtærede Minister for offentlige Arbejder